

Száznyolc író és alkotó nyilatkozata A művészet nem a politika szolgálóleánya

Most már az ország sorsáról van szó, nem a médiáról. Szellemi életünk egy önmagát letiltó csoportja a közvélemény szószólójának kívánja felmutatni önmagát, megfélekezve arról, hogy az irodalom és a művészet mai nehé helyzetében is sokkal magasabb rendű célokat szolgál annál, semhogy ismét a napi politika szolgálóleányává alázassák.

Ezzel az önelhallgattatással, amely a kibontakozást nem segíti a szellemi életet bénítja, Magyarország jó hírét csorbitja, nem érthet egyet a felelősen gondolkodó magyar művésztsádalom.

Budapest, 1993. november 30.

Ágh István író, Ács Jenő költő, Albert Gábor író, Antal Barnabás költő, Apáti Miklós

költő, Balázs József író, Banos János költő, Barcs János költő, Bágyoni Szabó István költő, Sárány János költő, Beke György író, Békési Gyula költő, Benedek István író, Benke László költő, Bertha Zoltán irodalomtörténész, Bessenyei Ferenc színművész, Berza László történész, főszerkesztő, Bisztray Ádám költő, Bitskey Tibor színművész, Bor Ambrus író, Cukor György költő, Czákó Gábor író, Csanád Béla dr. teológus, Császár Angéla színművész, Csernák János színművész, Czine Mihály irodalomtörténész, Dékány Endre költő, Dékány Kálmán író, Dobossy László dr. irodalomtörténész, Dobai Péter író, Döbrenzei Kornél költő, Ecsery Elemér művészettörténész, Ébert Tibor író, Fábián László író, Fekete Gyula író, Furkó Zoltán író, rendező, Gombos Katalin

színművésznő, Görömbei András irodalomtörténész, Györffy László író, Hegyi Géza zongoraművész, Heinzelmann Anna grafikus, Hornyik Miklós író, Horváth Gyula színművész, Horváth Sándor színművész, Jeney Klára operaénekes, Kálász Márton költő, Kautzky Norbert költő, Kecskeméti Kálmán festő, fotóművész, Kiss Benedek költő, Kiss Dénes költő, Kiss Irén költő, Kiss Károly költő, Kiss Sándor szobrász, Kósa Csaba író, Koczka Péter költő, Léka Géza költő, Lesse-nyi Márta szobrász, Macskás-Iszolda grafikus, Márkus Béla irodalomtörténész, Marsall László költő, Mateti Izolda táncművész, Medvigy Endre irodalomtörténész, Náduvári Anna író, Nagy András grafikus, könyvtervező, Nagy Gáspár költő, Novák Béla Dénes költő, Orosz János festőmű-

vész, Paizs Tibor író, Pálincás István költő, Papp Árpád költő, Pardi Anna költő. Pathó István színművész, Pertorini Dezső cseppművész, Pete György főszerkesztő, Rózsa Endre költő, Sándor András író, Sándor György humorista, Santa Ferenc író, Serfőző Simon költő, Simonffy András író, Sinkovits Imre színművész, Stelmár G. Ilona szerkesztő, Szabó Kálmán rendező, Szabó Gyula színművész, Szabó Sipos Tamás rendező, Szávai Géza író, Szikra János költő, Szervác József költő, Szokolay Sándor zeneszerző, Szöllősi Zoltán költő, Tamás Menyhért író, Tamási Orosz János költő, Tamáska Péter dr. történész, Temesi Ferenc író, Téglási Imre költő, Tornai József költő, Tóth Bálint költő, Tóth Erzsébet költő, Tóth Éva költő, Tóth Sándor költő, Turbok Attila költő, Utassy József költő, Új Endre énekművész, Varga Domokos író, Varga Géza történész, Vasadi Péter költő, Veress Miklós költő, Vigh Károly dr. történész.

A lista nyitott.

Időutazás a házgyárban Miről álmodnak az öntőformák?

(Folytatás az 1. oldalról.)

utolsó panel kigördült innen, sokunkban rossz érzések kavargtak.

■ **Úgy gondolja, felébreszthető egyszer ez az üzem csipkerózsika álmából?**

– Kérdezze másként!

■ **Hogyan?**

– Miért kellett a házgyárat leállítani?

■ **Tényleg, miért?**

– Ma már sokan megkérdézik ezt. Kellene a fiataloknak a lakás, csak éppen nincs, aki megfizesse a révést.

Kiderül, nehéz idők járnak az egykori nagyvállalatból osztódással létrejött káfétekre is. A Dél-magyarországi Vasbetonipari Kft. munkásai például *tegnap óta fagyszabad-ságon vannak*. Pontosabban, éppen kevés a munka. Néhányan dolgoznak csak a szomszédos csarnokban:

– Abban bízunk, hogy itt az ötös út mellett felépül a bevásárlóközpont. Innen csak át kellett volna lapátolni a sódert, meg a homokot, de a németek kivették a pénzüket, mert félnek a szomszédos háborútól – mondja az egyikük.

Bolyongunk a hatalmas üzem udvarán. El-eltévedünk, az utat belepte a hó, a hatalmas toronydaruk, zsugáterek között sehol egy ember. Az egykori lakatosüzem ajtaján vastag betűkkel felirat: „Kérjük az ajtót becsukni, mert fűtünk”. Az egyik ablakon kályhacső bújik ki, csak úgy ontja magából a füstöt. Bemegyünk.

– Előcsukt itt minden. Lerongyolódott ez a gyár, mint a vécépapír – mondja a jókedvű erdélyi munkás, Székely Ferenc.

■ **Mit csinálnak itt?**

– Leginkább fázunk. Nem kérnek véletlen egy kis lélekmelegítőt? – kérdi, s már hallása is elő a hangos erdélyi itókát.

■ **Talán majd máskor. Szóval, mit csinálnak?**

– Mindent. Több mint száz erdélyi dolgozik itt. Megcsináljuk a kanálist, ha meg kell, tornyot is építünk. Most jöttünk haza Stuttgartból. Bár csak ne mentünk volna...

■ **Olyan rossz volt?**

– Visszajönni volt a rossz, meg látni azt, ami ott van. Tudja mit nem értek?

■ **Nem.**

– Ha egyszer keleten kel fel a nap, miért a nyugat jár elő-

rébb? Azt hinné az ember, elfárad a fény, mire odaér, de nem így van – sodor egyet a cigarettáján, odartart egy papírdarabot a dobkályhához és felcsippent egy kis parazsat: kint is bodorodik a füst, bent is:

– Nézze meg ezeket a betonkeverőket. Tizennégy éven sen kezdem az építkezéseken dolgozni. Ilyenekkel építettük fel a kis országokat, most meg itt hevernek, a sarokba hajítva. Hát jól van ez így?

Belénk mar a hideg, amint kilépünk az ajtón. Itt is, ott is cégtáblák: Délépfá Kft., Délbeton Kft.. A többség így valahogy kezdődik. De azért van itt már kisebb nyomdaipari vállalkozás, vegyiárú raktár és ilyen-olyan diszkont is.

– Keresnek valakit? – állít meg végre egy pufajkás.

■ **A múltat.**

– Akkor nem jó helyen járnak.

■ **Éppen a jövő is jó lesz.**

– Azt is máshol keressék.

■ **Hol találjuk az üzem gazdáját?**

– Csoda tudja. Talán bent a központban. Ott van valamilyen felszámoló bizottság.

Az egykori portán sincs már a régi szigor. Mindenki jön-megy, ahogy csak akar. Annyi itt a kft., ki a csoda tudja, hogy ki hová megy? Vége már annak a világnak, amikor nem győzött a portás süvegelni az ide látogató vezetőknek, vezérigazgatóknak, meg mindenféle osztályvezetőknek.

– A házgyár értékesítése szinte lehetetlen, ugyan ki venné meg a 700 millió értékű ingatlant? – nyilatkozta annak idején a vezérigazgató, aki azóta a felszámolást irányítja. Közben pedig csak pusztul a hatalmas vagyon: rozsdásodnak a gépek, alszanak a daruk, csak hálai jár a lélek a hatalmas kísértet-telepre.

Visszafelé az autóban fotós kollégánom megjegyzi:

– Tudod miért szerettem annak idején itt dolgozni? Mert volt élet ebben a gyárban.

■ **Rideg itt minden, mint a beton** – vágom el a beszélgetést a meleg autóban. Közben azon gondolkodom, vajon mit csinál annak a poros bakancsnak a gazdája, amit ott felejtettek a hatalmas csarnokban. Nem fázik a lába?

Rafai Gábor

Eörsi István, Fischer Iván, Konrád György, Kornis Mihály, Nádas Péter, Petri György, Szabó Magda és társaik részére

Nahlik Gábor nyílt levele

Tisztelt Hölgyeim, Uraim!

Önök részben hozzám vagy munkatársaimhoz eljuttatott levelek, részben a sajtóban közzétett nyilatkozataik alapján önkirekesztéssel, egyoldalú nyilatkozattal alkotásaikat leparancsolják a Magyar Televízió képernyőjéről. Teszik ezt anélkül, vélhetően politikai okokból, hogy a Magyar Televízió vezetésének álláspontját a megtett munkajogi intézkedésekről megismerne. Kérem Önöket, hogy egyoldalú informálódásukat bővítsék ki a másik fél meghallgatásával.

Önöket objektív, szemlélődő, tiszteletreméltó művészeknek, alkotóknak ismertem meg, ne törjék össze ezt az Önökről alkotott méltán szimpatikus képet.

Jelenlegi indulatuk azonban nem kötelezhet arra, hogy a nézőket is kirekesszem az Önök életművének élvezetéből. Az Önök művészete a magyar és az egyetemes szellemi kenyér egy darabja. A nézőket nem foszthatjuk meg az Önök szellemi kenyérétől. Megtaláljuk annak jogi, gazdasági módját, hogy az Önök indulatai, önkirekesztése ellenére a nézőkhöz az Önök tiszteletmértő műveit eljuttassuk, megkeressük a módját, annak a párbeszédnek, amely Önöket az igazság keresésében segíti.

Öszinte tisztelőjük és műveik önfeledt élvezője vagyok ma is, a jövőben is az leszek.

Tisztelettel és üdvözléssel:
dr. Nahlik Gábor

Melléklet

Tekintettel arra is, hogy az intézményünket a már nyilvánosságra hozott művekkel kapcsolatban törvényi engedély illeti meg, a Magyar Televízió, mint a szerzői művek felhasználója azt az álláspontot képviseli, hogy az úgynevezett visszavonási jogot a bojkottáló szerzők nem alapos okból gyakorolják. Ebből következik, hogy a televíziós sugárzás ellen tiltakozó alkotók műveit bemutatgatjuk, kivéve, ha alapos ok fennállása esetén a felhasználást jögerős bírói ítélet megtiltja.

A szerzői jogról szóló törvény alapján megállapítható az is, hogy az előadóművészek a szerzőket megillető úgynevezett visszavonási joggal nem rendelkeznek.

Budapest, 1993. november 26.

Dr. Nahlik Gábor,
az MTV elnökének jogkörét gyakorló alelnök

■ A Duna-Tisza közén a 18. század elejétől zajló népességmozgás, és eme folyamat települési, kulturális és más következményeinek feltárására 1986-ban hoztak létre Juhász Antal etnográfus vezetésével kutatócsoportot a Csongrád és a Bács-Kiskun megyei múzeumi szervezetek munkatársai. Azzal a céllal, hogy feltárják a folyamatra vonatkozó adatokat, illetve családtörténeti adatgyűjtést végezzenek. A történeti és néprajzi anyaggyűjtés alapján pedig majd következtetéseket vonhassanak le a migráció, a településtörténet, a népi kultúra alakulásának jellemzőiről. – A kutatások eredményeit először 1989-ben összegezték konferencián, majd ennek anyagát közlő kötetben; a mostani tanácskozáson az az-

Tudományos konferencia Népességmozgás a Duna-Tisza közén

Kétnapos tudományos konferencia kezdődött tegnap Szegeden Migráció és település a Duna-Tisza közén címmel. A Csongrád Megyei Múzeumok Igazgatósága, a József Attila Tudományegyetem Néprajzi Tanszéke és a Szegedi Akadémiai Bizottság Néprajzi Munkabizottsága által szervezett tanácskozást a SZAB székházában Paládi-Kovács Attila, az MTA Néprajzi Kutatóintézetének igazgatója nyitotta meg.

óta elért újabb eredményekről számolnak be.

Ez a beszámoló – mint arra konferenciát nyitó szavaiban Paládi-Kovács Attila is utalt, s mint azt az első nap előadásai is bizonyították – azt tükrözi,

hogy a kutatók komplex szemlélettel vizsgálódnak. A migrációt interdiszciplináris – néprajzi, helytörténeti, közigazgatási, dialektológiai – megközelítésben kutatják.

A konferencia első napján

Kőhegyi Mihály, Báth János, Szűcs Judit, Bagi Gábor, Juhász Antal, Székelyné Körösi Ilona, Fodor Ferenc és Birkányi Ildikó a német telepes közösségekről, a határpererekről, a kiskunsági puszták jársz települőről, a szegedi kirajzásokról tartottak előadásokat.

A tudományos tanácskozás ma délelőtt 9 órától folytatódik a SZAB székházban Szabó László, Gulyás Katalin, D. Beszédes Valéria, Silling István, Ó. Kovács József és Merk Zsuzsa kutatási beszámolóival.

Szabó Magdolna

Karácsonyi akció az Ázsia Házban

Bartók tér és a zsinagóga közötti átjáró

Ázsiai kisbútorok 4 250–16 750 Ft
Ázsiai garnitúrák 24 000–146 250 Ft
Porcelán étkészlet 20 db-os 3 560 Ft
Porcelán étkészlet 45 db-os 9 200 Ft
Elektronikus játékok
2–12 programmal 3 500–5 250 Ft
Karácsonyi díszek 115–180 Ft

Viszonteladók részére további engedmény!

Nyitva: H.–P.: 9–17. Sz.: 9–13.

A legújabb típusú, V8-as rendszerű kamera a Videovoxnál.

Sharp-Viewcam VL-E 30-as típusú, V8-as rendszerű, Hi-fi sztereó

● 7,5 cm színes ● LCD kijelzős,
● 6 lux-os, ● 12 ZOOM-os

kamera bevezető áron!

145 900 Ft

Családjának ez egy szép karácsonyi meglepetés!

Videovox-üzletek:

Szeged, Takaréktár u. 5. 313-948

Szeged, Petőfi sgt. 40/A, 326-227

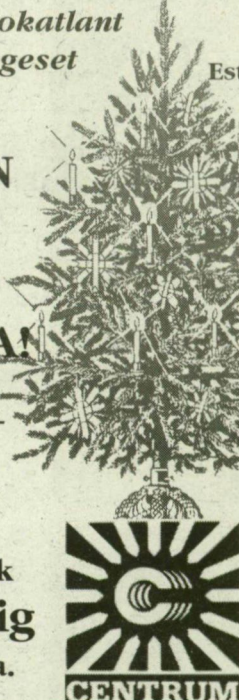
Nyitva: H-P: 9-17 óráig.

Szo: 10-13 óráig.

Valami szokatlant és különlegeset szeretne?

JÖJJÖN
EL A
CENT-
RUMBAN

Bevásárló-
est
december
7-én,
áruházunk
22 óráig
tart nyitva.

Meglepetések, akciók 19 órától!

Este divatbemutató, ingyenes karácsonyi díszcsomagolás, költségek.

Míg Ön és családja kényelmesen bevásárol, gyermeke emeleti „JÁTEK-ORSZÁ-GUNKBAN” játszhat.

ILYEN MÉG NEM VOLT!

A Centrum valóban a meglepetések áruháza!